

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Σύμφωνα με τους αρθρογράφους του Κειμένου 1, στην εποχή μας «ο έρωτας έχει πεθάνει», καθώς:

- το ερωτικό συναίσθημα δεν έχει πλέον διάρκεια
- όσοι ερωτεύονται θεωρούνται αδύναμοι και ευάλωτοι μέσα σ' ένα κοινωνικό πλαίσιο που απορρίπτει τα αισθήματα
- ο ρομαντισμός έχει εξοβελιστεί από τις ερωτικές σχέσεις, που έχουν γίνει εύκολες και κοινότοπες.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στην τρίτη παράγραφο του Κειμένου 1 οι αρθρογράφοι αντιπαραθέτουν την παλαιότερη με τη σύγχρονη εκδήλωση και πρόσληψη του ερωτικού συναισθήματος:

- στο παρελθόν ο έρωτας κατέκλυζε το σώμα, το πνεύμα και την ψυχή των ανθρώπων, γκρεμίζοντας τα στερεότυπά τους, χαρίζοντάς τους δύναμη και αισιοδοξία
- στις μέρες μας οι ερωτευμένοι περιθωριοποιούνται, αφού κάθε συναίσθημα θεωρείται ένδειξη αδυναμίας.

Με τη σύγκριση-αντίθεση οι αρθρογράφοι εξηγούν τη θέση που διατύπωσαν στη δεύτερη παράγραφο, ότι δηλαδή σήμερα «κανένας δεν ερωτεύεται όπως παλιά». Μέσω της αντιπαραβολής παρόντος και παρελθόντος διαφωτίζουν τον αναγνώστη για τα σύγχρονα χαρακτηριστικά του έρωτα, αναδεικνύοντας τις σημαντικές διαφορές που παρουσιάζει σε σχέση με παλιότερες εποχές. Παράλληλα, δημιουργούν προβληματισμό στον δέκτη. Με αυτόν τον τρόπο, πείθουν για την άποψή τους ότι το ερωτικό συναίσθημα έχει πια πεθάνει, τουλάχιστον με τη μορφή που το γνωρίζαμε πριν από κάποια χρόνια.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

- Με τη χρήση του α' πληθυντικού ρηματικού προσώπου στην πρώτη παράγραφο του

Κειμένου 1 οι αρθρογράφοι επιδιώκουν να τονίσουν ότι η φύση του ερωτικού συναισθήματος είναι ένα καθολικό φαινόμενο, που μας αφορά όλους. Προσεγγίζουν συναισθηματικά τον αναγνώστη, καθώς ταυτίζονται μαζί του, επισημαίνοντας τις κοινές, συλλογικές διαστάσεις του προβλήματος που τους απασχολεί, δηλαδή της αλλοίωσης του έρωτα. Έτσι, προσπαθούν να κινητοποιήσουν το ενδιαφέρον και τον προβληματισμό του, προσδίδοντας παράλληλα αμεσότητα και ζεστασιά στον λόγο τους.

- «**Σε όλους** αρέσει να **πιστεύουν** ότι σε έναν κόσμο όπου **τα πάντα** αλλάζουν η φύση του έρωτα, η χημεία του, ο πυρήνας του παραμένουν και θα παραμένουν πάντα αναλλοίωτα. Και όμως αυτή τη στιγμή **οι άνθρωποι έχουν** φθάσει σε ένα οριακό σημείο, πέρα από το οποίο τίποτε, ούτε ο έρωτας, δεν θα είναι το ίδιο. Στο άμεσο μέλλον θα **βιώνουν** τον έρωτα με εντελώς διαφορετικό τρόπο, αφού θα εξυπηρετεί πλέον άλλους σκοπούς και άλλες ανάγκες από αυτές που εξυπηρετεί σήμερα.»

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Η Κατερίνα, που αφηγείται την ιστορία, θαυμάζει την όμορφη Πολωνέζα γιαγιά της και θεωρεί τολμηρή την απόφασή της να εγκαταλείψει τη συζυγική εστία, για να ακολουθήσει τον μουσικό που ερωτεύτηκε («Να, ήτανε γενναία... παππού»). Πιστεύει ότι έζησε αντισυμβατικά, καταρρίπτοντας τα στερεότυπα της καλής συζύγου και μητέρας για χάρη του έρωτά της. Όταν μεγαλώνει, δικαιολογεί τη φυγή της γιαγιάς της, σκεπτόμενη ότι ως Πολωνέζα ένιωθε ξένη στην Ελλάδα. Η αφηγήτρια κατανοεί και ερμηνεύει τη συμπεριφορά της γιαγιάς της, υιοθετώντας τη δική της οπτική γωνία, καθώς συναισθάνεται τα προβλήματά της.
- Ο/η μαθητής/μαθήτρια καλείται να εκφράσει ελεύθερα την προσωπική του/της ανταπόκριση. Μπορεί να γράψει ότι συμφωνεί με την Κατερίνα ή ότι επικροτεί την αντίθετη άποψη της Μαρίας, για την οποία δυνατός είναι όποιος επιλέγει να παραμείνει πιστός, να θυσιάσει τα προσωπικά του συναισθήματα, προκειμένου να μην πληγώσει τα μέλη της οικογένειάς του, επιτελώντας το χρέος του.
- *Ο/η μαθητής/μαθήτρια αναμένεται να εκφράσει τις δικές του/της σκέψεις, αρκεί αυτές να εκπορεύονται από το κείμενο και να μη διατυπώνονται με τρόπο αυθαίρετο.*